

ვაჰანის ქვაბთა განგება *

ავი ა: 1. [...] მონასტერსა ფრიად მცირესა [...] ალგიშენე მონასტრად ვრცელი [...] და კმად დამტევნელი სიმრავლესა მონესეთასა, რომელი იგი მოქმედებითა ზეგარდამოთა შეწვენათადა და [...] წყალობითა სრულ-იქმნა.

2. ღინაძეცა გულსვიდგინე აღწერად და კანონთა იმრთივჯმონათა საღმრთოთა ქადაგთა და წმიდათა იმერთშემოსილთა მამათადასა განეგებოდის ყოველივე სახე მოღუანებრისა ქცევისა, რომელნი მკვდრ იყვნენ მას შინა. ჟამეთუ «არცა კეთილი კეთილ-არსო», თქუმულ-არს, «[...]ად იქმნებოდის» და ვითარმედ «მცირე იგი არა მცირე არს, უკუეთუ დიდთა მშობელ იქმნებოდის». ჟომლისათვსცა დიდითა გულსმოდგინებითა და გამოკითხვითა აღწერე განწესებაჲ ესე, მოღუანეშუენიერებრისა წესისათვს.

3. ღინაძეთგან იპოვნეს მას შინა ვითინიმე მონაზონთაგანნი, რომელთა მიეცა მონასტრისაგან ორნატნი, აგარაკნი და ვენაწნი, რაათა აქუნდეს. წმათ საფასეთაგან ჩემთა მივეც ს[...] დი თითოეულსა რაოდენიცა ენება და ითხოვა და ყოველი იგი ტრაპეზსა მიუდგინე. ოსე ვითარცა ყოვლად უწესოდ და განგდებული კანონთაგან წმიდათა და იმრთივგანბრძობილთა მოციქულთა და ყოვლადმსოფლიოთა კრებათაგან და ვითარცა მიზეზი ნივთთმოყუარებისაჲ და საძაგელისშეძინებისაჲ, ვაჭრობისა და მოფარდულობისაჲ და ვითარცა უცხოჲ და წინააღმდეგომი და დამარლუეველი ყოვლისავე სამოღუანეოჲსა კანონისაჲ და უცალო-მყოფელი იმრთისმიმახლებელისა ლოცვისა მიმართ და მარხვისა მო[...]უვალობისაგან ერთსულთა ძმათადას. ჟამეთუ წერილ-არს: «შეუძლებელ-არს ორთა უფალთა მონებაჲ, ესე იგი არს იმრთისა და მამონაჲსი»(მთ.6,24; ლკ.16,13), და სხვთ იტყვს: «მოიცალეთ და გულისწმაყავთ, რამეთუ შე ვარ იმერთი»(ფს.45,10), და კუალად: «რომელმან არა იჯმნას ყოვლისგანვე მონაგებისა თვსისა, ვერ შემძლებელ-არს მონაფე-ყო-

ფად იმედა»(ლკ.14,33), და სხვთ წერილ-არს: «ხოლო სიმრავლისა მართლმორწმუნეთადასა იყო გული და გონებაჲ ერთ და არავინ თქვს მონაგები მისი თვსად, არამედ ყოველივე აქუნდა საზოგადოდ»(საქმ.4,32). ღოლო ნუმცა ვის თქუენთაგანსა უკადრებიეს ამიერითგან რაათურთით უწესოსა საქმესა ჳელყოფად მონასტერსა ამას შინა ჩემსა სამკვდრებელსა, მოგებად რასმე განგდებულთაგანსა თვსაგან, რაათა არა წყევად იგი მოსასპოლველი წნა-ნიაჲსი და საპფირაჲსი და კეთრი იგი ოეზისი დაიმკვდროთ.

ღავი ბ: რიცხვსათვს მღდელთა და მთავარდიაკონთა და მწირთაჲსა; და დადგინებისათვს სულიერისა მწყემსისა და ჳელისუფალთა თუ ვითარ ჯერ-არს, გინა ვითარი სათანადო-არს, რაათა იყოს თითოეული მათი; და ვითარმედ არცა ვის ძმათაგანსა ჳელენიფების მონაფე-ყოფად სხვსა მოძღურისა და არცა მოგებად მონაფეთა, არცა შინაგან მონასტრისა და არცა გარეთ; და ვითარმედ ნუ განიყოფების ყოველი სავსებაჲ ძმათაჲ; და რაათა მემწრენი მონასტრისა პატრონთა უთაყუანებდენ.

1. ღოლო ესეცა განვანესე, რაათა იყვნენ მონასტერსა ამას ჩუენსა სამკვდრებელსა ვაჰანის ქვაბსა შინა მღდელნი უკუე ვიდრემე და მთავარდიაკონნი ყოვლად სათნოჲსა უსისხლოჲსა სადღუმლოჲსა(sic!) სრულ-მყოფელნი წმიდანნი და პატროსანნი, რიცხვთ: ოთხ, ესე იგი არს: კ: მღდელნი და: ზ: დიაკონნი, განწესებისაებრ შოციქულთა კრებულისა და წმიდათა შამათაჲსა, ხოლო მწირად წოდებულნი იგი, რომელ-არიან მონაზონნი, იგიცა უეჭუელად იმრთისმოშიშნი და იმრთისად განმკუთნეულნი ყოვლისა ცხორებისა თვსისანი და წინააღრჩევისა მიერ ზემთააღსრულნი სოფლისა ღელვათაგან და მსახურებისათვს მონასტრისა და ძმათაჲსა დიდად მოსწრაფენი და უდრტვნეულად მორჩილნი წამისყოფასა მწყემსისა და მამისა სულიერისასა, რიცხვთ: ოთხ. ღოლო მსახ-

* ვაჰანის ქვაბთა განგება (XIII ს.), გამოსცა ლ. მუსხელიშვილმა, ტფ., 1939. გვ. 61-91.

ურნი იწ; რომელნი ყოველსავე ტრაპეზისა და სამზარეულოვსა და სახაბაზოვსა სამსახურსა აღასრულებდენ.

2. სამართლობელ იყო რიცხვსა ამის უმრავლესსა დაწესებად მღდელთა და მონაზონთა, გარნა ვინაფთაგან ყოვლითკერძო უზრუნველობისა და ჯორციელად და სულიერად განსუენებისა მათისათვის მოსწრაფე ვიყავ და რაათა სრულობით აქუნდეს ყოველივე საჭიროდ საჭმარი ჯორცთაფცა და უნაკლულო და უმოქენეო იყვნენ და ყოვლადვე მოცალე მარხვისა და ლოცვსათვის, მოლუანებისა და საღმრთოვსა ჩერილისა კითხვისა და მათ შორის მდებარეთა, რომელთა ზედა [...]მა, და ხედვად ხედვათა მათ მალალთა, რომელი ესე თანანადებ სასწრაფო არს და საჭირო მოსაგებელ ყოველთა მოსწრაფეთა საუკუნოვსა ცხორებისა მეძიებელთა, ამის ჯერისათვის კმა-ვყავ რიცხვ ესე, რომელსა მოაკლდების ნუმცა ოდეს რიცხუსა ამას მღდელთა და მთავარდიაკონთა და მონაზონთასა.

3. წმის უკვე ზემოწსენებულისა დასისაგან მღდელთაფსა გამოირჩეოდის ერთსულობისა მიერ ძმათაფსა კაცი სიტყვთ და საქმით უაღრესი სხუათა ყოველთაფ, რომელსა ყოველნივე ერთწმობით ეწამებოდინ. წა მრავალი ჟამი დაეყოს მონასტერსა შინა და უბინოვსა ცხორებისა მისისა ყოველნი იყვნენ მოწამე, შემკობილი ყოვლითავე სათნოებათა სიკეთითა სულიერებისა და ჯორციელებრისა, და შემძლებელი ტვრთვად ესოდენსა სულეფსა ძმათასა და [...] ჯერისაებრ, და ჟამისა და საწმრისა ლუნად და წურთად და კურნებად კაცად-კაცადსა წყლულებასა და შემსლ[...]სებლსა სალბ[...], და რათა უმცირესთა სიტყვთ, ხოლო უმრავლესთა საქმით ასწავებდეს, ესე იგი არს, რათათა თვთ სახე კეთილის ექმნებოდის ყოველთა კეთილად წარმართებითა თვისისა ცხორებისაფთა, ვითარცა წერილ-არს, რომელთა ინყო შესუ ყოფად და სწავლად, რამეთუ მოციქულისაებრ მეტყუელისა: «რომელმან თვისისა სახლისა კეთილად განგება არა უწყოდისო, მას სკლესიამ იმრთისაფ ვითარ ერწმუნოს?»(1ტიმ.3,5). და ნანდვლვე სამართალ, რამეთუ უკუეთუ თვთ წინააღმდგომისა იყოს მოქმედ, ვითარ ასწავოს მან სხუათა კეთილად მოქალაქობაფ? არა სამართლად ითქუასა მისსა მიმართ: «მკურნალო, განიკურნე თავი თვისი!»(ლკ.4,23). არამედ უფროვსლა, რათათა ვითარცა სარკესა შინა გან-

იცდიდენ ყოველნი მოსწრაფებითა სათნოებისა მისისათა და შემძლებელ-იყოს წარდგინებად წინაშე ოფლისა სამწყსოთა თვისთა, რომელთათვის სიტყვსმიცემადცა თანააც თანანარუვალსა მას საშინელსა სასჯელსა ქრისტესსა და თქუმად: «აჰა, მე და ყრმანი, რომელნი მომცნა მე ოფალმან»(ეს.8,18) ფარვად. [...]ა წამებაფ, რამეთუ ამ[...] მოციქული [...] რათათა არა ამისა უავენეს დაემართოს და შთავარდეს ემშაკისსა და რათათა ბრძანებისაებრ ოფლისა მი[...]რ დადებად სულისა თვისისა სამწყსოვსა თვისისათვის, ჩერილისაებრ: «ყოველმან მწყემსმან კეთილმან სული თვისი დადვას ცხოვართათვისთათვის»(ინ.10,11) და შემდგომი.

4. შესევითარი კაცი, ღმრთისად განმკუთნველი თავისა თვისისაფ, დაიდგინებოდის წინამძღურად და მოძღურად სულიერად და ჯორციელად და მას ერთსა მიენებოდის სული ყოველთა მონასტერსა შინა მყოფთა ძმათაფ და ყოველთაფვე იგი იყავნ მწყემს და მოძღურად და მამა სულიერ და ნუმცა ვის სხუასა უკა[...].

ძავი :გ(დ): [...] ყოველსა მო[...] ანა ტრაპეზი [...] ერთსულობისათვის ძმათაფსა.

1. ჯერ-არს რათათა ყოველთა ტრაპეზობათა ჩიგნი იკითხვოდის ყოველთა დღეთა, ჟამსა ძმათა საზრდელისა მიღებისასა. წა ნუ რომელსა დღესა იქმნების დახრწევაფ ჩიგნისა კითხვისაფ, ნუ რომლისა მიზეზისათვის. ღოლო იკითხავს იგი, რომელიცა კანანახობისა მსგეფსსა ჰმსახურებდეს.

2. ღოლო არავის ჯელენიფების უბნობად და მეტყუელებად ურთიერთას ტრაპეზსა ზედა. წრამედ რათათა ფრიადითა მყუდროებითა მიძლებელნი საზრდელისანი ჰმადლობდენ მომცემელსა და რათურთით არა იყოს საუბნარი. წა თუ იკადროს ვინ უბნობად და ერთ და ორგზისცა მეტრაპეზისა მიერ დაყენებულმან არა ისმინოს, განყვანებულ-იქმნეს ტრაპეზით და განიწმიდოს [...], ხოლო უკუეთუმცა მასვე სიგლისპესა ზედა დაადგრეს ნა[...] ტრაპეზსა ზედა. შესევითარი გ-უძ...ს[...] აღმძრველი და აღმაშფოთებელი საზოგადოვსა მყუდროებისაფ ყოვლად-ყოვლითურთ მოიკუეთენ, ვითარცა დამპალი, და გარე განითხიენ.

3. ღოლო ჯერ-არს რათათა რათურთით განწვალებაფ არა იყოს შეკრებასა ძმათასა მიღებად საზრდელისა, არამედ სწორად დაეგებოდის ყოველთა ძმათათვის ტრაპეზსა ზედა

პური და ღვინო და წუენი მემწრეთათჳს და მწირველთა და მწირთა. ოა წუმცა უხუცესთა ძმათაგანი, მიზეზითა ვნებულისა გემოთ- მოყუარებისა და ნაყროვანებისა თჳსისაათა, ნივთად უკეთურებისად და სახედ ბოროტისად ექმნების სხუათა, დამაბრკოლებელი ყოველ- თაჲ, არამედ თითოეული დასჯერდინ საყოველთაოსა ევლოგიასა. ოა წუმცა ოდეს იკადრების კიდევანისა წუენისა დაგებაჲ ტრაპეზსა ზედა და განწვალვისა და განხეთქილებისა შემოღებაჲ ერთსა მას შინა გუამსა ძმათასა. ოა ტრაპეზობისას [...] უხუცესსა ყოველთასა და ყოველთა უდარესსა ერთი და იგი და სწორიმცა დაეგების საჭმელიცა და სასუმელი და სხუად ყოველივე.

4. ჴარნა თუ იშვთ ოდესმე სტუმართმოყუარებისა მიზეზითა, იქმნას მომატებაჲ საჭმელთა რათამე ბრძანებითა მოძღურისაათა, ესე ფრიადცა ჯეროვან არს და ძუელ-მცნებაჲ, რომლისა მიერ ვიეთმე, ვითარ იგი არა უწყოდეს, ანგელოზნიცა ისტუმრნეს.

ღანესუენებოდენ უკუე სტუმართა, რომელთა თანა დედაკაცი არა იყოს და უფროსლა იშვთთა, გინა შორით მოსრულთა, ცხად-არს ვითარმედ მიზეზითა ლოცვისათა, ერთ და ორ-დღეცა, და მესამესა დღესა წარვიდოდენ გზასა თჳსსა.

5. ოკუეთუ ვინ დიდი და საპატიოჲ სტუმარი შემოვიდოდის, გინა ეპისკოპოსი, ანუ აზნაური, ანუ საპატიონი ვინმე მონაზონნი, ამათ, ვითა წესია, ტრაპეზით ემასპინძლებოდის. ოა თუ ქუემოჲ რომელი იყოს, მონაზონი გინა ერისკაცი, და არავის თანა საქმე ედვას ძმათაგან თჳნიერ ლოცვისა, და ტრაპეზისა გაღებასა არა ღირს-იყოს, არამედ ესევეთართა მოძღურისა და დეკანოზისაგან ემასპინძლებოდის: ამისათჳსცა განმინესებია მათთჳს ნამეტნავად გასაყოფელი, რაჲთა ესევეთართა სტუმართა იგინი გაისტუმრებდენ. ოა თუ ნათესავი ანუ მეცნიერი იყოს ვისამე ძმათაგანისაჲ და არა ლოცვისა მიზეზითა მოსრულ-იყოს, არამედ სხჳსა რაჲსმე საქმისათჳს, ამას თვთ მან უმასპინძლოს, რომლისა თანაცა აქუნდეს საქმე. ღოლო მრავალმრონიენტა მათ და მიწყითთა მთხოველთა მეკარე განისტუმრებდეს. ორა ჴელენიფების მიმოვლად სახლითი-სახლად შინაგან მონასტრისა.

6. საწმარ-არს რაჲთა ყოვლად განკრძალული ერთი და იმრთისმოშიში მონაზონი მესნ-

ეულედცა განიჩინებოდის და უძღურ მყოფთა ძმათა ჴმსახურებდეს ყოველსავე საწმარსა მათსა: დღითი-დღე სამგზის მოჴვლიდეს და მოიხილვიდეს და სანესოსა მიაართუმიდეს მათსა ტრაპეზით. ოა სხუად რაჲცა უწმდეს სნეულთა და უძღურად მყოფთა ძმათა, უშურველად მიეცემოდის ტრაპეზით და წუმცა რაჲ მოაკლდების საჭიროდ საწმართაგანი, რომელიცა იყოს და იპოებოდეს.

7. ჴარნა ვინაჲთგან ყოვლითკერძო უზრუნველობისა და უმოქენეობისა ძმათაჲსა მეძიებელ ვარ, და რაჲთა არა რაჲთ იყენენ ნაკლულევანნი, გაუჩინე საჩოჯედცა: რაჲთა მოძღურსა ვიდრემე, ვითარცა მწყემსსა სულიერსა და უცთომელსა წინამძღუარსა, მიეცემოდის ექუსი დუკატი. ღოლო დეკანოზსა და იკონომოსსა ოთხ-ოთხი დუკატი და რომელნიცა სამწროსა ღირსქმნილ-იყვენენ ძმანი და მონასტრისა პატრონთადა თაყუანებულ იყვენენ, მათ სამ-სამი დუკატი. ჴგრეთვე მწირველთა, რომელთაცა მკითხველ-კანანახობაჲცა შეეძლოს, მემწრეთავე თანა, სამ-სამი დუკატი მიეცემოდის. შეჭურჭლესა და მეტრაპეზესა და კანდელაკსა და იპიტირიტისსა ესრევე სამ-სამი დუკატი, ხოლო მეორისა დასისათა, რომელთაცა წირვისა მეტი სხუად საწმრობაჲ არაჲ შეეძლოს, ამათ ორ-ორი დუკატი აქუნდეს. ოა მესამისა დასისათა, ესე იგი არს მწირთა, ბოტინატი და დოკატი მიეცემოდის. ღოლო მსახურთა სატანისამოსლედ მწირთავე სწორად ჴქონდეს ბოტინატი და დოკატი.

8. ჴგრეთვე და პურიცა და ღვინოჲ გაუჩინე: რაჲთა მიეცემოდის მოძღუარსა რვაჲ გრივი პური, ოთხი წმიდაჲ და ოთხი ქრთილი და სამი საპალნე ღვინო. ოა იკონომოსსა ექუსი გრივი, სამი წმიდაჲ და სამი ქრთილი და ორი საპალნე ღვინო. ჴგრეთვე დეკანოზსა ექუსი გრივი პური, სამი წმიდაჲ და სამი ქრთილი და ორი საპალნე ღვინო. ღოლო უთავადესთა ძმათა, რომელთა :გ□:გ□: დუკატი აქუს საჩოჯედ, ამათ პური ორი გრივი წმიდაჲ და ერთი ქრთილი მიეცემოდის და თვთო საპალნე ღვინო. ოა მეორისა დასისათა, რომელთა წირვისა მეტი არაჲ შეეძლოს, ღვინოჲ თვთოჲ ცალი მიეცემოდის, გარნა პური ვითა თავადთა ძმათათჳს დაგწნესებია, ეგრეთვე ამათთჳს. ღოლო მწირთა პური თვთოჲ გრივი წმიდაჲ და თვთოჲ ქრთილი და ღვინო ოთხთა და ოთხთა თვთოჲ საპალნე.

ძავი :ე: ვითარმედ არავის ძმათაგანსა ჴელე-
ნიფების თავნობად და მოფარდულობად ღვნისა
ანუ სხვსა რაჲსმე, არცა აღნადგინებად მიცემაჲ
საწმართაჲ; და რაჲთა გამოუთხოვლად მოძლუ-
რისა არავის სადა ჴელენიფებოდის წარსლ-
ვად გარეგან მონასტრისა; და არა ყოფისათჳს
მეშფოთეთაჲსა; და არა შესლვისათჳს დედაკ-
აცისა თჳნიერ ჴელმნიფეთაჲსა; და არა ყოფი-
სათჳს დიაკონთაჲსა; და თუ რაჲთა მიზეზათჳს
შეიცვალების მოძლუარი წესისაგან თჳსისა, ანუ
ძმაჲ განიჯადების მონასტრით.

1. სრავის ძმათაგანსა ჴელენიფების მონას-
ტერსა ამას შინა ვაჭრობად და თავნობად ანუ
მოფარდულობად ღვნისა, გინა რაჲსაცა სხვ-
საჲ; არცა ვახშად და აღნადგინებად გაცემაჲ
საწმართაჲ მსოფლიოთა, გინა დაჭირებულთა
ზედა და სისხლითა გლახაკთაჲთა განმდიდრე-
ბად, რომელი ესე დიდისა უწესოებისა არს საზ-
ღვარ და დასასრულ ანგაჰარებითისა სიბორო-
ტისა და ვაჭრობისა უძკრეს-არს. ჩანდვლვე
სამართლად ითქუას მისსა მიმართ: «სახლსა
შამისა ჩემისასა სახლ სალოცველ ენოდების,
ხოლო თქუენ გიყოფიეს იგი ქუაბ ავაზაკთა»
(მთ.21,13; მრკ.11,17). ჴომელი არცა თუ ერ-
ისკაცთაგან ჯერ-არს ყოფად. იეჭუელად მყ-
ოფი ამისი დაიმკვდრებს კეთრსა **სიეზისსა** და
შიშთვილსა **სუდაჲსსა**.

წინაჲცა რომელსაცა ძმათაგანსა ემხილოს
ღვნის მოფარდულობად, გინა მევახშეობად,
მყის განიდევნოს მონასტრით და მოიკუეთოს
ყოვლითურთ და მისსა ადგილსა სხუად დაიდგ-
ინოს.

2. სრა რაჲ აღსძრავს და აღაშფოთებს და
განამწარებს მყუდროებასა ერთსულთა ძმათა-
სა, ვითარ მეშფოთე კაცი და ღულარჭნილი.
წითარცა იტყოდის რაჲ მოციქული, ვითარმედ
«ყოველი რისხუად და გულისწყრომაჲ და ჴდო-
მაჲ და ღალადებაჲ და სიმწარე მოისპენ თქუენ
შორის ყოვლით უკეთურებითურთ, ვითარცა
ჰშუენის წმიდათა»(ეფ.4,31). ჴასა სხუასა გუას-
ნავებს, თჳნიერ განშორებასა ამის ჩუენისაგან
და ესევეითართა კაცთაგან, რამეთუ ერთიცა
მათგანი კმა-არს სრულისა და ერმრავლისა
ქალაქისა აღძრვად და აღშფოთებად.

წინაჲცა რომელმანცა ძმათაგანმან იკად-
როს გინებად ანუ შეურაცხყოფად რაოდენ
უმცირესთაგანისა ვისმე ძმათაგანისა და ღა-
ლვად და ამბობებად, ეგევეითარი იგი მყის მო-
ისპენ და განიდევნენ მონასტრით. ჰოლო ნუ

ვინ გამოჩნდების მეშფოთისა და მომთრვალი-
სა ასაბიად, რაჲთა არა ითქუას მისთჳსცა: «იხ-
ილი თუ მპარავი, თანაურბიოდე მას»(ფს.49,18)
და შემდგომი. წა თუ ჴელყოს ვინ ასაბიობად
ესევეითარსა, იგივე პატიჟი დაითმინოს მანცა,
რამეთუ არს თავვედი და დაუწყნარებელი.
ჰოლო განიხილვოდედ ესე მწყემსისაგან და
უკუეთუ ორთაჲვე იყოს ბრალი და ორკერძოვე
ცხად-იყოს მეშფოთეობად, სწორ-იყავნ ორ-
თავე კანონიცა, გინა პატიჟი, რამეთუ «მონისა
იმრთისა არა ჯერ-არსო ღალვაჲ»(2 ტიმ.2,24),
თქუმულ-არს. წა რაჲთურთით მეშფოთესა და
მაგინებელსა და მომთრვალესა არა აქუს ად-
გილი და საყოფელი მონასტერსა ამას შინა.
ჴაოდენცა საწმარნი იყენენ ესევეითარნი იგი,
განიჯადებიან მონასტრით, არამედ უფროჲსლა
ფერწნი მყუდროთა და მშჳდთანი სტკეებნიდენ.

3. სრავის ძმათაგანსა ჴელენიფების ოდეს-
ცა, უკითხავად და გამოუთხოვლად მოძლუ-
რისა, წასულად სადაცა გარეგან მონასტრისა,
არა თავისა საქმისა და საურავისათჳს რავზომ-
ცა დაეჭიროს, არცა რეცა თუ მონასტრისა,
არცა თუ ჩემისა სამსახურისა ძლით. სრამედ
თანანარუვალნი თუ და საჭიროჲ საქმე დაემარ-
თოს ვისმე ძმათაგანსა, წარვიდეს და აუნყოს
მოძლუარსა და გამოეთხოოს და ღოცვაჲ და
კურთხევაჲ მისი მიიღოს და რაოდენსაცა დღე-
სა უბრძანოს მოძლუარმან, მეტსა არა უჴმს
დაყოვნებაჲ, რაჲთა არა ურჩებისა და უწე-
სოებისა კანონსა თანამდებ-ყოს თავი თჳსი.
ჴამეთუ «მცირედ მცირედ შეჰყვაო ისრაელ-
სა», თქუმულ-არს, და სხვთ იტყვს, ვითარმედ
«მცირე იგი არა მცირე არს». ჰოლო უკუეთუ
ვინ გარდარეულებითა ამპარტავნებისაჲთა
ღამეცა ერთი გამოუთხოვლად დაყოს გარემე
მონასტრისა, განიჯადენ მონასტრით ვითარცა
თავვედი და შეურაცხისმყოფელი თჳსისა ცხ-
ორებისაჲ.

4. საბრვე ძლიერ და მსწრაფლ დამაკუეთ-
ებელ-არს სახედველთა მიერი წყლულებაჲ,
რომლისა მიერ ვჰპოებთ დაკუეთებულად პი-
რველსაცა მამასა, რამეთუ «შუენიერ იყოო»,
თქუმულ-არს, «ხილვად» და შემდგომი. წინაჲ-
ცა ჰუნე უაღვროჲ ნუ უკუე და მრავალგზის
კაპანთა შთააბნიის ზედამჯდომელი. ჰოლო ჰა-
ვრუეულნი და აღულაგმველნი თუალნი მრავ-
ალსახეთა სასიკუდინეთა სენთა და ბოროტთა
წყლულებათა მოანევენ მტკრთველთა თჳსთა
ზედა. წარნა წინაჲსწარმეტყუელი იტყოდის

რამ: «ვიდოდეთ ბჭეთა მიმართ ჩემთა და ქვანი გზისაგან განყარენით»(ეს.62,10). სხუასა არა რას გულსწამავყოფ, თვნიერ რათა ყოველნივე დაბრკოლებისა მიზეზნი მოისპნენ და უჩინო იქმნენ საშუალობისაგან ძმათა კრებულისა.

7. ზინაძეცა განვანესებ ამას, რათა ყოვლადყოვლითურთ უვალ-იყოს დედაკაცისაგან მონასტერი და ნუ რაჲს მიზეზისათჳს ნუ შევალს მას შინა, თვნიერ ჴელმწიფეთაჲსა; და ჩუენისა სახლისათა, უკუეთუ საჭირო იყოს თანანარუვალისა მიზეზისა და ყოველთა თანამდებისა ძლით; და მაშინცა მყის განემორნენ და ღამესა ნუმცა ვინ დაჰყოფს მას შინა ნუ ოდეს, რაოდენცა დაეჭიროს. ჩუცა ვისსა სენაკსა შევალს დედაკაცი, დედაღა თუ იყოს მისი. 10 15 20 25 30

8. ჩუცა დიაკონი იზრდების მას შინა, გინა უნუერული ყრმაჲ. ჩუცამცა ვინ იკადრებს თჳსსა ნათესავსა, გინა ძმასა, ანუ შვილსა უჰასაკოსა და უნუერულსა შემოყვანად მონასტერსა შინა, ნუ რომლისა მიზეზისა მოღებოთა. 10 15 20 25 30

9. ზულადცა მასვე დავამტკიცებ, ვითარმედ ყოვლად რათურთით არავის ჴელენიფების უნუერულისა ყრმისა, გინა დიაკონისა შემოყვანად მონასტერსა ამას შინა საყოფად, გინათუ დიდებულისა შვილი იყოს ანუ აზნაურისა, არცა თუ ჩემისა სახლისა თუ იყოს. ჩუცა ვისისა შეპოვნებისათჳს დაჰჴსნის ვინ წესსა ამას, ნუცა თნებისა ძლით კაცობრივისა წყევასა მოიხდის თავსა თჳსსა ზედა. 10 15 20 25 30

10. ნა განმარტებით ითქუმოდენ, ვითარმედ ვითარცა იგი მდედრისათჳს განმინესებიეს, ეგრეთვე მსგავსად და უნუერულისათჳს განვანესებ, რათა ყოვლადყოვლითურთ უვალ-იყოს მონასტერი ესე ესე ვითართა პირთაგან. 10 15 20 25 30

სტეხენ მას ხუთ-ქალაქთაებრ სოდომიანთა და წარმოიცარიელენ საქანელნი რისხვისანი მას ზედა, ამენ! ხოლო რომელმან მტკიცედ იპყრას და დაამტკიცოს, დაიმკვდრენ შეუძრავი სასუფეველი და უმიმწუხროდ ნათელი.

11. «თქუენ ხართო მარილნი ქუეყანისანი» (მთ.5,13), ჴმობს შუეფჴ წმიდათა შინა სახარებათა, რომელი ესე წინამძღუართათჳს ეყვის და მოძღუართა, რომელთადა რწმუნებულ-იყოს წინამჯდომელობაჲ ეკლესიისაჲ. 10 15 20 25 30

12. ზინაძეცა უკუეთუ მოძღუარმან გინა დეკანოზმან თნებისათჳს ვიეთისამე და შეპოვნებისა რაჲსმე კაცობრივისა, ანუ მიზეზითა თჳსებისადათა, გინა თუ ვნებულისა მეგობრობისა ძლით, 10 15 20 25 30

13. ჰხედვიდენ რაჲ უნესოდ მავალთა და შეურაცხისმყოფელთა ამათ განწესებათასა და არა სწურთიდენ, არცა ამხილებდენ, რათა ანუ განიკურნენ, ინებონ თუ, და უკუეთუ არა, რათა განიწადნენ, თვთ იგინი დაკლებულ-იქმნენ პატივისაგან თჳსისა და ერთად მორჩილთაგანად იქმენინ.

14. ჰლოლო უკუეთუ ორგულობაჲ გამოაჩნდეს ვის მონასტრისა პატრონთაჲ, ანუ მოხუეჭაჲ მონასტრისა და ეკლესიისა ნაქონებთაჲ, ანუ ქრთამისა აღებთა გარდაქცევაჲ ჴუმარიტებისაჲ, გინა რაჲცა გუარი საძაგელისშეძინებისაჲ და მოხუეჭისაჲ, სრულიად განიწადნენ მონასტრით.

15. ნა უკუეთუ მოძღუარმან, გინა დეკანოზმან, გინა იკონომოსმან უდებებად გასცენ თავი თჳსი და, სენაკთა შინა მოსუმურობათა მიდევნებულნი, უგულებელს ჰყოფდენ საქმესა მონასტრისასა და გარეშე საჭიროჲსა მიზეზისა ზედა-ზედა 16. კლესიისა ლოცვასა დააკლდებოდენ, გინა ტრაპეზს შესლვასა უდებ ჰყოფდენ, ამათ წარუწყმედიეს თავი თჳსი, ვითარ ძალ-უც ცხოვნებად სხუათა? ვინაჲცა მყის შეიცვალნენ პატივისაგან თჳსისა. 10 15 20 25 30

17. ნა უკუეთუ შემდგომად ამისადა ეგევითარადვე იქცეოდენ, განიწადნენ მონასტრითცა.

ბაჲ აგარაკთა, ვენაჴთა და თუნდა ორნატ-
 თა, რაათა სახიობაჲ (sic!) ანგელოზებრივისა
 მოქალაქობისაჲ არა მოიშალოს და დახრწე-
 ვაჲ ექმნებოდეს ამათგან, ვითარცა წმიდათა
 მოციქულთა კანონისგანცა განგდებულისა
 [...] და ყოვლადმსოფლიოთა კრებათაგანცა,
 და ვითარცა მიზეზი ნივთთმოყუარებისაჲ და
 საძაგელისშეძინებისაჲ, ვაჭრობისა და მოფარ-
 დულობისაჲ.

3. ოსრეთ განგვწესებია მონასტერსა ამას
 ჩუენსა შინა, რაათა [...] შვილებული ძმად
 ვერ დაინესებოდეს. [...] ნუმცა ვის უკადრე-
 ბიეს მამულობით მოგებაჲ სენაკთა, აგარაკთა,
 ვენაჴთა, ანუ ორნატთა, რაათა უცხო იყვნენ
 ყოვლისა მსოფლიოჲსა და ქუეყანისა საქმეთა-
 გან, ვითა საქმეთაგან ანგაჴარებისა, გინა ვეც-
 ხლისმოყუარებისა, რაათა ესეცა აღმოიფხურ-
 ას, ვითარცა მიზეზი მრავალთა ბოროტთაჲ.

4. ორავის ძმათაგანსა ჴელენიფების შემდგო-
 მად სერობის გამოსლვისა ძმისა მეორისა სენ-
 აკსა მისლვაჲ. ჩუმცა იქმნების სენაკითი-სენ-
 აკად ხდილობითი მოსუმურობაჲ, ანუ წესისა
 შეყრილობაჲ და მაძღურივ ჴუმევაჲ ღუნისაჲ
 (sic!), გინა კადრებაჲ ოდესცა ძლისპირთა და
 დასდებელთა თქუმისაჲ და ვჴრიდებ თქუმად
 თუ საეშმაკოჲსა გალობისაჲ. ჴამეთუ ნადვლვე
 ღვნითა განბრძნობილი ვერა რას ირგებს. ოა
 რაათა არა ითქუას მათდა მიმართცა, ვითარმედ
 «რომელთა ღმერთ მუცელი არს და დიდებაჲ
 მათი სირცხვლსა შინა»(ფილპ.3,19). ჴამეთუ
 წერილ-არს: «ნუ დაითვრებით ღვნითა, რომლი-
 თა არს სიბილწე»(ეფ.5,18) და ვითარმედ «მომთ-
 ვრალეთა სასუფევეელი იმრთისაჲ არა დაიმკუ-
 დრონ»(1კორ.6,10). ოა სხვთ იტყვს: «ყოველი სი-
 ტყუჲა დაბჴალი ნუ გამოვალნ პირით თქუენით,
 ვითარცა შუენის წმიდათა»(ეფ.4,29). Ⴋოლო
 ნაყროვნებასა, დედასა სიბილწისასა, ნუცამცა
 ადგილი აქუს თქუენ შორის. ჴამეთუ ვითარ-
 ცა იგი პირველი განვრდომად ჴამისა მიერ
 იქმნა, უეჭუელად პირველი ხარისხი მოღუ-
 ანებითისა მოქალაქობისაჲ, თვნიერ მარხვისა
 და კრძალულებისა, პოვნად შეუძლებელ-არს.
 Ⴋინაჲცა გევედრები, რაათა სრულიად მოი-
 სპოს მრავალთაჲ ესე ვეშაპი საღმრთოჲსა
 ამის მწყობრისაგან, რაათა რაათურთით არა
 იყოს უქმსიტყუაობაჲ და ვნებული მეგობრო-
 ბაჲ და ხდილობითი მოსუმურობაჲ, არამედ
 თითოეული თვსსა სენაკსა შინა შეევედრენ
 კრძალულებით კანონსა თვსსა განწესებულსა

და მყუდროებითა დიდებისმეტყუელებასა,
 რომლითა მხოლოჲ მხოლოსა მას მიეახლების
 მიუახლებელსა, და შეეტრფვის და აღისურ-
 ვებს სატრფოსა მას და სასურველსა, არსთა
 ცხოვლობისასა, და ხედავს განწმედილითა
 გონებისა თუალითა ჴეშთააღმატებულთა მათ
 გონებათაგანცა უხილავსა და მიწდომად შეუ-
 ძლებელსა, მეტყუელი: «შეეძერნა სული ჩემი
 შემდგომად ჴენსა და მე შემენია Ⴋარჯუენემან
 ჴენმან»(ფს.62,8).

**ძავი :ზ: შემოსანირავისათვს თუ ვითარ
 ჴერ-არს განყოფაჲ; და ვითარმედ ძმაჲ რაჲ
 მიიცვალებოდის, ვერ ჴელენიფების დატევებად
 თვსთა და ნათესავთა ნაქონებისა თვსისა; და
 რაათა ერთი აღაპი ტრაპეზით გარდაიჭდებოდის
 ახალმიცვალებულისა ძმისათვს; და მას დღესა
 ყოველნივე მღდელნი და დიაკონნი უსასყიდ-
 ლოდ შეიმოსებოდენ მისთვს.**

1. ჴემოსანირავსა, რასაცა ვინ სანირავად
 შემოსანირვიდეს, ვითა წესია, მას მწირველნი
 გაიყოფდენ და ჴამსა უწირვიდენ. Ⴋა რასაცა
 ვინ საერთოდ შემოსანირვიდეს, მისგან ნახე-
 ვარი საჭურჭლესა საეკლესიოდ დაიმარხვო-
 დის, და ნახევარსა სხუასა სწორად გაიყოფდენ
 მეძვრენი და მწირველნი და მწირნი, და სწორად
 ულოცვიდენ. Ⴋოლო მღდელყოფილთა და მთა-
 ვარდიაკონთა მღდელთავე თანასწორად მიეც-
 ემოდის და მთავარდიაკონობისათვს გინა მღ-
 დელყოფილობისა ოდენ ნურაჲ დააკლდების,
 სხუად თუ საჴმრობაჲ შესწევდეს. Ⴋა თუ არა,
 ეგევითარისავე მღდელისა სწორად მიეცემო-
 დის მათცა. Ⴋა მატეანეთა ჩასანერლად რა-
 საცა ვინ შემოსანირვიდეს, მას მღდელნი და
 მწირნი სწორად გაუყოფდენ.

2. Ⴋოლო არავის ძმათაგანსა ჴელენიფების
 მონასტრით განღებად ნაქონებისა თვსისა ჴამ-
 სა ამიერ მიცვალებისა თვსისასა, რომელმცა
 თვსთა გინა ნათესავთა უანდერძა იგი, რო-
 მელთაგან ერთგზის ჴმნილ-არს ჴამსა მონა-
 ჴონად კურთხევისასა.

3. Ⴋოლო ჴერ-არს რაათა ყოველთავე მღ-
 დელთა და დიაკონთა მესამესა დღესა ჴამი
 უწირონ უსასყიდლოდ ძმასა მიცვალებულსა,
 და აღაპიცა გარდაეჴადოს მასვე დღესა ტრაპე-
 ჴულითა საჴმრითა და ყოველთა ძმათა ულო-
 ცონ და შეუნდვნეს იმერთმან სულსა მისსა.

4. ძმაჲ რაჲ მიიცვალოს, თუ ანდერძი დაენ-
 ეროს, მისისა ანდერძისა მსგავსად განეგოს

ყოველი საქმე მისისა სულისაჲ. ღლოლ უკუეთუ უანდერძოჲ აღესრულოს, რაჲცა იპოს მისი შუა გაიყოს და ნახევარი მაშინვე აჭმარონ სულსა მისსა, ვითაცა მოძღუარმან ბრძანოს და განანესოს, და ნახევარი საეკლესიოდ დაიდვას საჭურჭლესა შინა მისისავე სულისათჳს.

5. ხუენისა სახლისა აზნაურნი და თუნდა მსახურნი შემოლაზუნდებოდენ, და ჩუენგან და ჩუენისა სახლისა კაცისაგან მონასტერს შეშუებასა და დამკვდრებასა ღირს-იქმნებოდენ, ესე მონასტრისა პატრონთაგან გაიჩინებოდეს: თუ ნამსახური იყოს და საპატიოჲ აზნაურისშვილი, მწირველთავე თანა დაინესებოდეს პურითა და ოქროთა და ჯდომითა, ყუელათა. ზუალადცა ესევე ვთქუათ: თუ დიდად საპატიოჲ და ნამსახური არ იყოს, ნუ იკადრებს მწირველთა თანა დანესებასა. თა უქუეგანესი ამათი მსახური, რომელიცა მონასტერს შეშუებასა და დამკვდრებასა ღირს იქმნებოდეს, მწირთა თანა დაენესებოდეს ტანისამოსითა, ოქროთა, პურითა და ყოვლითა სანესოთა საქმითა.

1. სრულითა სასოებითა მეუფისა და მაცხოვრისა და მქსნელისა ჩუენისა ჴრისტეს მოწყალებათაჲთა და მინდობითა წმიდისა მთავარმონამისა მისისა შეწვენათაჲთა, მინამან და მონამან **შუარგრძელმან**, დიდითა გულსმოდგინებითა განგებაჲ ესე აღვწერე მონასტრისა ჩემისათჳს, რომელი ესე აწვე საქმით სრულქმნილ არს ყოვლითურთ ჩემ მიერ და უმეტესისა შეძენისათჳს დამიც სასოებაჲ ყოველთა დღეთა ცხორებისა ჩემისათა. თა ყოვლითურთ უმიზეზო-ქმნილა მონასტერი ესე ჩემი მოღუანებით და საღმრთოდ შემეტკობელთათჳს მონაზონებისათა. თა რომელნიცა სოფლისა ნივთთადა არ შემსჭუალულ არიან მონასტერს მყოფნი, ეგვევითართა მათ უდაბნოჲსმოყუართა და ყოვლად სოფლით განშორებულთა, მათ მიერ უმანკოთა გონებითა განიხილვოდინ ჩემ მიერ ყოვლად სასოებით და გულსმოდგინებით აღწერილი ესე ანდერძი საღმრთოჲსა ლანგებისა ამის უდაბნოჲსათჳს და მას შინა საღმრთოჲსა მოღუანებისა აღმასრულებელთათჳს, რომელ სამეფოსა ჩუენსა უდაბნო-ქმნით და ყოვლითურთ საღმრთოდ განწესებით, ზომიერად და ჯეროვნად რაოდენნი მწირველნი და მწირნი მონასტერსა ამას ჩუენსა განგვწესებინ სურვილითა ღუნისაჲთა, საღმრთოდ განკუთ-

წვილთა მადლთა მათთაგან, რომელ ჩუენსა სამეფოსა აზნაურსა თჳსისა მონასტრისათჳს არავის დაედვას ესრეთ სასოებაჲ უდაბნოდ განწესებისაჲ და სურვილით და წადიერებით ზედამდგომელობაჲ ყოვლითა გონებითა, ვითარ მე.

2. **წ** უკუე ვევედრები სინმიდესა და მადლსა თქუენსა, წმიდანო და იმერთშემოსილნო მამანო, რომელნიცა წადიერ ხართ მონასტერსა ამას ჩემსა დამკვდრებად, რაჲთა მტკიცედ ეგოს **წ**ნდერძი და ლანგებაჲ ესე ჩემი თქუენ მიერ და შემდგომითი-შემდგომად დამკვდრებულთა უდაბნოსა შინა ჩემსა. თა არა არცხვით სასოებასა ჩემსა და არღარა შემოიხუნეთ ნივთნი სოფლისანი დამკვდრებელსა ამას შინა ჩემსა და ყოვლითურთ უდაბნო-ქმნით იპყართ მტკიცედ ძეგლი ესე, შეუხებულად ბინთა ყოველთა. თა თქუენდა მომართ მსახურებაჲ ჩემი სრულ-იქმნებოდეს სასოებისა და სიყუარული-სა თქუენისათჳს.

3. თა რომელნიცა სასოებასა და ლანგებასა ამას ჩემსა ეცრუენეთ და რომელნი ძეგლსა ამას შინა განწესებულან საჭმარნი ტრაპეზისანი, უხუებით მოუკლებელნი ყოველთა დღეთანი, და კუალად სატანისამოსლედ მიცემულნი და სასტუმროდ მოცემული პური და ღვინო, თვნიერ ამისსა რაჲცა ვინ მოიანგაჰროს საჭმართაგანი და დაიუნჯოს გარეშე ამათ ჩუენგან განჩენილთა და აღწერით დამტკიცებულთაჲსა და **სევის** წყევადცა არ მოიგონოს და განცხადნეს ამას შინა, ამა საშინელთა წყევათა ქუეშე იყავნ ქუემონერილთა და სასჯელიმცა მიეწადების რისხვისა იმრთისაჲ დაუსრულებელი.

4. თა ვინცა ესე ლანგებაჲ და ლანწესებაჲ უდაბნოჲსა ჩუენისაჲ, დიდითა სასოებითა და წადილითა დაწერილი ჩუენგან, ვინცა და რამანცა გუარმან ჴრისტეანემან კაცმან, გინა უდაბნოსა შინა ჩემსა მყოფმან, რაჲსაცა მიზეზისა მოღებითა შეცვალოს, შეცვალებულმცა არს სჯულისაგან ჴრისტეანეთაჲსა და განურისხდებისმცა ჭეშმარიტი იმერთი შამაჲ, რომელი იქმნა მიზეზ ძისა შობითა და მძიდისა სულისა გამოვლინებითა, განურისხდებისმცა იმერთი ძე, სიტყუად იმრთისაჲ, ჴომლისა მიერ ყოველნი წარმოიარსნეს ზეცისა და ქუეყანისანი, ხილულნი და უხილავნი, განურისხდებისმცა იმერთმთავარი სული მძიდაჲ, რომლისა მიერ სრულ-იქმნეს სრულად და გონებად აღნამკნი

ზენანი ძალნი და სულნი ყოველთა წმიდათანი; კრულმცა არს, წყეულმცა არს ბუნებით ერთარსისა თაყუანისსაცემელისა იმრთეებისა შადლითა; კრულმცა არს, წყეულმცა არს, შერისხულმცა არს სამგუამოვნებით აღსაარებულისა და წრთღმრთეებით ქადაგებულისა და იმერთად ჭემმარიტად თაყუანისსაცემელისა შამისა და ძისა და წმიდისა სული-სა შადლითა; კრულმცა არს და შერუენებულ ძალითა და მადლითა ყოველთა წმიდათა ზე-ცისა ძალთაფთა; კრულმცა არს და წყეულ და შერუენებულ წმიდათა და აღმატებულთა სამწმიდაობისა დაუცხრომელად გალობისა შემწირველთა ქეროვიმთა, სეროფიმთა, საყ-დართა, უფლებათა, ჳელმწიფებათა, ძალთა, მთავრობათა, მთავარანგელოზთა; კრულმცა არს, განუჳსნელმცა არს, შერუენებულმცა არს მადლითა ზენათა განწესებათა, მღდელთმთავ-რობითთა, ოცდაოთხთა მღდელთა და შუდთა დიაკონთა, რომელნი გონიერთა საყდართა იმ-რთისათა დაუცხრომელად შესწირვენ ზესთა-აღმატებულსა დიდებასა; და მე, სულკურთხე-ულისა **სარგისის** შვილსა და შვილთა ჩემთა და მომავალთა ცოდვანი და ბრალნი მიეწადებიან სასჯელისა დღესა; და ყოველთამცა მგომობარ-თა თანა ყოვლად წმიდისა იმრთისმშობელი-სათა და ძისა შისისა და იმრთისა ჩუენისათა თანადაისაჯებიან და შერისხვითა საზარელი-თა პირისაგან იმრთისა განვარდებიანმცა სა-სჯელად საუკუნოდ და ცეცხლად უშრეტად

5
10
15
20
25
30
35
40

5. ნა რომელთაცა დაამტკიცონ და მტკიცედ იპყრან დიდითა სასოებითა და წადიერებითა დაწერილი და წანგებად ესე მონასტრისა ჩუენისა **წაჳანის ქუაბთაფ**, ძემან იმრთისა-მან და ყოვლად წმიდამან შშობელმან მისმან ყოველი გაგებული საღმრთოდ და საკაცოდ მათი დაამტკიცოს აქა და საუკუნესა, ამენ!

6. წსე ძეგლი და წანგებად წელიწადსა შინა :გ: გზის წაიკითხვოდეს ტრაპეზსა ზედა: ერთგზის შემოსლვასა წმიდათა მარხვათასა, დღესა **წევედროობასა**; მეორედ სულისა წმი-

დისა მოსლვასა; მესამედ წუარისამაღლებასა. წსე ვითა დაგვწერია, წელიწადსა შინა :გ: გზის წარკითხვად ამის ძეგლისაფ, რომელმანცა დააკლოს და არ სრულებით წარკითხვიდეს, ამათ ზემონწერილთა ქუეშე იყავნ.

7. ნა უკუეთუ ვინმე მონაზონი შემოვიდეს და ძმათა თანა დაენესებოდეს, ესე ძეგლი სრულებით წარეკითხვოდეს: უკუეთუ ყოვლითურთ გულსაგსე იქმნებოდეს და სიხარულით შეინწყნარებდეს წესთა ამათ, თვთცა დაენესებოდეს ძმათა თანა; და უკუეთუ არა შეინწყნაროს, ლოცვად აქუს და კურთხევად.

8. ნიდნი კარნი ზლუდისანი დიდთა მარხვათა უხარებოდე ნუ განეხუმიან, ცოტათა კართა იარებოდენ, თვნიერ ჳელმწიფე ანუ დიდებული არ შემოვიდოდეს; ჴრისტესშობისა მარხვათა და მოციქულთასა უშაბათ-კვრად და უდღესასწაულოდ ნუ განეხუმიან; და ამათ სხუათა წინუკუანთა დღეთა ოთხშაბათ-პარასკევთა და ორშაბათსა ნუ განეხუმიან.

9. ნა ვითა თვთ სწერია ამას ძეგლსა სამგზის წაკითხვასა შედეგად, რადცა მოშლილიყოს ამის ძეგლისა განგებაფ, მის ჟამისა მოძლუართა, დეკანოზთა და ჳელისუფალთა არა გაჳმართონ, იგინიმცა არიან ამათ წყევათა და კანონთა ქუეშე, რომელნი ზემოფთ სწერიან.

წ. ოფალო წესუ ჴრისტე, იმერთო ჩუენო, რომლისა მიერ სრულ იქმნების ყოველი ჩუენ-და მონიჭებული შადლი, მინდობითა ჳენითა დავსწერ სიმტკიცესა წმიდისა ამის მონასტრისასა, ჩუენ ჴრისტეს მიერ **წართლისა** კათალიკოზი **წიორგი**, რომელი ძეგლად ყოველთა მონასტერთაცა კმასაყოფელ არს, სადიდებულად იმრთისა და სალოცველად წკლესიისა. **წწარგრძელისათუს** ნუმცა და იწსენებიან წესნი ესე და ნუმცა შემოვალს უდებებაფ განმრყუნელი კეთილთაფ, ყოველთა აგარაკ-სოფელთა მანყენარნი უსმწროდ(?) წყევასამცა შინა არიან, და ყოველნი მწნედ მოლუანენი და აღმასრულებელნი ამის ძეგლისანი აკურთხნეს იმერთმან და წმიდამან დედაქალაქმან(?).

